

"The dogma of cultural relativism is challenged by the very people for whose moral benefit the anthropologists established it in the first place. The complaint the underdeveloped countries advance is not that they are being westernized, but that the westernization is proceeding too slowly."

Claude Levi-Strauss
antropolog och filosof

Den centrala bristen i repliken är självinsikt

Nedan text utgörs av det fullständiga genmälet på Magnussons replik som delvis publicerats i DA #2.18. Om texten befins för omfattande föreslås att läsaren tar del av punkt 7. Omfånget förklaras delvis av att jag vinnlagt mig om att göra budskapet så tillgängligt som möjligt. (Svensk/skandinavisk/nordisk kritisk dietetik = KD).

MAGNUS FORSLIN

magnus.d.forslin@gmail.com

DE BÅDA repliker jag mottagit med anledning av min kommentar i DA6.17 har det inledningsvis uttryckts ovilja att bemöta vad som där sades – dels för att min text uppfattats såsom kränkande, dels för att ett sådant företag skulle "ta orimligt med tid och utrymme i anspråk", likväl har bägge replikörer gått i polemik. Att väsensskilda akademiska traditioner här har hamnat på kollisionkurs etablerades redan i förra utgåvan av Dietistaktuellt, och fastställs nu ytterligare. I min skoltradition tar man bland annat del av den text som skall kritiserats innan man ger sig på den. Risken för missförstånd och feltolkningar minimeras avsevärt om man går till källan istället för att dikta eller gissa motpartens påståenden och intentioner.

Sålunda, några tillrättalägganden angående:

1. Min framställan. Det somliga kallar arrogans, har andra kallat precision. Magnusson inleder sin replik med *language shaming* (fö en klassisk härskarteknik) genom att kritisera språkbruket i min "så kallade" kommentar och menar att jag haft ohederliga, manipulativa avsikter. På så vis kan man undergräva värdet av min text, utan att man behöver bemöta den sakligt på något djupare plan.

Jag har visserligen haft en akademisk publik i åtanke, möjligen också i besittning av en nypa vitterhet, men samtidigt har jag ärligt och uppriktigt strävat efter att balansera det sorgfälliga

med det tillgängliga. Om ytterligare betoning lagts på det senare hade texten blivit betydligt mer omfattande och utdragen (just längden har varit en av huvudinvändningarna mot betraktelsen). Den energi som investerats i det förra, dvs i precisionen, förklaras av att jag – uppenbarligen lite väl optimistiskt – främst ville undvika och förekomma de mest förutsägbara och banala resonemang som lätt låter sig behäftas med de kunskapsteoretiska frågorna, och därmed kratta manegen för ett eventuellt, fortsatt samtal av mer "nyanserat" snitt.

Glädjande nog har Svt nyligen haft vänligheten att med bättre pedagogisk finess göra två, både korta och lättillgängliga, tecknade filmer som i hög grad motsvarar de båda delarna i min första artikel från november:

- **Hotet mot upplysningen:** <http://tinyurl.se/gu33oks>
- **Sanningen har ingen agenda:** <http://tinyurl.se/3gg>

2. Min intention. Ett av Magnussons många missförstånd är att min ursprungstext skulle vara ett debattinlägg. Det var en betraktelse gjord i avsikt att upplysa ännu icke frälsta läsare. På flera ställen beskrev jag det utsiktslösa i att försöka resonera med troende postmoderna relativister, bl.a med hjälp av **Henrik Bohlin**s några år gamla citat: "Relativismens inflytande har varit så stort att den tycks ha blivit en del av vår tids sunda förnuft. Särskilt bland yngre är det svårt att hitta någon som

ENDAST WEB-PUBLICERAD

inte är övertygad om att sanningen är relativ. Till synes inkonsekvent är de flesta så fast övertygade om själva relativismen att försök till ifrågasättande av den möts av missstro och upprördhet, ungefär som om man skulle ha sagt något rasistiskt eller kvinnofientligt. Relativismen förknippas ofta med odogmatisk öppenhet för andra åsikter, men åtskilliga anhängare är påtagligt dogmatiska inför kritik.”

Påståendets giltighet bekräftas av de högljudda krav på att mina synpunkter måste tystas – inte bara efter publicering, utan redan före (vilket vittnar om att det inte är *hur* jag presenterar mina åsikter som är det egentliga problemet), samt av att min utställda *Del II* till varje pris skulle stoppas, vilket är kongenialt med den kritiska teoretikern, tillika förgrundsgestalt, **Herbert Marcuse** som ansåg att yttrande- och samlingsfrihet var oerhört viktigt – men omfattade bara representanter för vänstern och den kritiska teorins tillskyndare. (jmf *”All animals are equal, but some are more equal than others”*.)

Socialliberalismens grundare tillika Marcuses ideologiska fiende, **John Stuart Mill**, skriver 1859: *”He who knows only his own side of the case, knows little of that. His reasons may be good, and no one may have been able to refute them. But if he is equally unable to refute the reasons on the opposite side; if he does not so much as know what they are, he has no ground for preferring either opinion”* (On Liberty).

Jag vill samtidigt erinra om att representanter för KD avslutade konferensen i augusti med: *”Nu har vi kritiserat dietetiken, nu vill vi att ni kritiserar kritisk dietetik!”*

För att vara tydlig: Jag har inte traktat efter att *”vinna en debatt”*, utan har sedan jag kom i kontakt med begreppet *critical dietetics* vid flera tillfällen uppriktigt betonat att jag emotser en vederläggning avseende mina farhågor. Något som framförts vid flera tillfällen direkt till KD:s kärntrupp: *”Jag hoppas att jag har fel”*. Det är alltså för mig inte en fråga om att skörda verbala troféer, utan att värna dietistens renommé och framtid. Om jag som tillskyndare av professionens intressen sedan 30 år tillbaka uppfattas som emfatisk i mina synpunkter, kan det kanske ge viss vägledning om vilka externa reaktioner vi har att vänta när (och om) det blir mer offentligt bekant att grupperingar inom kåren anammar kulturmarxistiska värderingar och en postmodernistisk verklighetsuppfattning.

3. Min slutsats. Att Magnusson blir upprörd över påståenden om ”vetenskapsfientlighet och totalitära ideologier” när vi diskuterar den kri-

tiska teorins historik och dess avläggares epistemologiska implikationer är helt i sin ordning, men dessvärre: *Faktum bryr sig föga om känslor* – hur starka och agiterade de än månne vara. *Af-fektion* bär helt enkelt inte som argument.

Vare sig redovisad bakgrund eller presenterade slutsatser är som framgår knappast unika för min text, och gäller för kritisk teori och *critical dietetics*. Jag gör i min text en kvalificerad gissning kring KD:s epistemiska grund på basis av vad som fram tills dess hade framkommit.

2. Har du slutat slå din fru?-argument (lömsk demagogiskt fint). I det tredje stycket som inleds med *”MF skriver om Upplysningstiden...”* ställer Magnusson en rad frågor och gör olika påståenden på en och samma gång, utan någon egentlig bäring på vad jag skrivit, varför jag heller inte ser något skäl till att gå i svaromål.

Med god vilja skulle man kunna förstå Magnussons avsikt som ett klander av *Den vetenskapliga revolutionen* (som kronologiskt föregick Upplysningens idéer) för att indirekt ha givit vissa expansiva nationer en effektivare verktyg i sin kolonisation och rovdraft av andra – ett tillika slitet som trubbigt utvecklings- och teknikfientligt argument. Det är lite som att förbanna uppfinnaren av velocipeden eftersom denna innovation ökat frekvensen cykeltjuvar betänkligt sedan förra seklets början. En kniv är som bekant varken ond eller god. Dess värde betingas av intentionerna hos den som håller artefakten i handen – kirurgen eller ligisten.

Att Upplysningen skulle ha varit till men för andra ”kulturer” än Västvärldens är annars fel, både i sak och principiellt. Upplysningens mest centrala idé är att varje individ har rätt att söka lyckan och förverkliga sig själv. Förtryck, slaveri och rasism är dess motpol. Betänk: Människan har sedan hon utplånade *Homo neanderthalensis* för ca 30.000 år sedan ägnat sig åt etnisk rensning, ockupation och förslavande av andra folk, i alla tider, i alla kulturer, jorden runt. Otivelaktigt är att utan Upplysningens allmängiltiga värden om t ex mänskliga rättigheter, skulle världen (inklusive de länder som koloniserades under 1600-, 1700- och 1800-talen) vara en betydligt sämre plats att leva på. I de nationer och kulturer där upplysningstanken om respekten för varje individs okränkbara värde och autonomi ännu inte slagit igenom är existensen inte sällan ganska kärv. Inte minst för kvinnor och minoriteter. Även om detta låter upprörande etnocentriskt i kulturrelativistiska öron.

I det följande stycket är tanketråden något

obegriplig: ”Att ställa frågor som *Vilka människor blev rikare, friskare och mer jämlika? Vad hände med de andra? Vad hade de behövt?* är inte samma sak som att avfärda kunskap om vid vilken temperatur som vatten kokar upp eller hur blodssockret kan förändras under vissa omständigheter. [Vem har hävdad att frågeställande är liktydigt med att avfärda kunskap? reds anm.] Det är lätt att missa att det finns olika sätt att uppleva ett historiskt skeende. Men det gör det, och det skapar andra berättelser som också måste få utrymme.” Rent empiriskt är frågorna av samma art, om det är vad som åsyftas, eller försöker Magnusson få in ett kolonialrelativistiskt perspektiv här? Modern västerländsk historieforskning är som bekant mycket angelägen om att lyfta fram de förtryckta folkens berättelser, medan exempelvis mer despotiskt, *motupplysningsorienterade* länder och kulturer gärna t o m lagstiftar om en politiskt lämplig historieskrivning, med några spontana exempel som Turkiet (om armenierna 1915) eller i dagarna Polen (om *szmalcownik*), ett land som gärna tillämpar just kreativ sanningsrelativism (t ex om händelserna i Jedwabne, Radziłów och Wąsosz 1941).

5. Min ”centrala brist”. I det nästa paragraf skriver Magnusson att “[d]en centrala bristen i artikeln är att det grundläggande påståendet – att kritisk dietetik och relativism i grunden är samma sak – är felaktigt”. Det är sannolikt det mest problematiska i hela den här repliken eftersom det tar en ytterst välvillig läsning – inte bara för att begripa hur resonemanget hänger ihop, utan också hur man kunnat göra en sådan feltolkning av min text.

Eftersom epistemologi snabbt kan bli snårigt har jag i min förenklade artikel berört några varianter av relativism, och jag har med överdriven tydlighet visat på några konsekvenser av den kritiska teorins socialkonstruktivism – med känt resultat. *Critical dietetics* har i egenskap av avläggare till kritisk teori ytterligare fördjupat det konstruktivistiska inslaget från Frankfurtskolan genom att också involvera franska postmodernister i sin syn på kunskap och sanning. *Critical dietetics* manifest består t ex av ett flertal av dessa postmoderna markörer och catch phrases. Jag har aldrig sagt att kritisk dietetik och relativism skulle vara identiska. (De har visserligen överlappande, men klart olika *Sinn* för att tala med Frege). Däremot är det för den läskunnige övertydligt att *critical dietetics* inte bara har en kunskapsrelativistisk hållning, utan även en sanningsrelativistisk dito.

Jag har som sagts försökt få grepp om KD, den skandinaviska versionen av den kritiska dietetiken, vilket har utgjort den verkliga gordiska knuten. Inledningsvis hade jag en idé om att det kanske skulle finnas likheter med den internationella rörelsen. Men i DA 1.18 slogs det fast att så inte var fallet, vilket styrktes med spännande anomalier (som t ex “[att påstå att] fakta är föränderliga... är inte sanningsrelativism”[sic] eller ”kunskap är absolut... men kunskapen om sanning skapas av människor”[sic]) vilket gör att mystiken tättnar å de vildaste. Mer om detta under punkt 7. (Tidigare hade jag en idé om att KD rent kunskapsteoretiskt kanske vill företräda en variant av

kritisk realism, som är en högst sansad hållning. Dock saknas de kulturmarxistiska elementen i kritisk realism, och jag förmodar att det är dem som undertecknarna i den första repliken egentligen vill åt.)

6. Idel hänvisningar. I nästa stycke hänvisar Magnusson till fysikern **Tomas Björkmans** historiska genomgång av postmodernismens förtjänster och – som han säger – ”*dess ännu viktigare brister*”. Som mångårig prenumerant av *Sans* har jag läst Björkmans artikelserie (som i sig inte är helt oproblematisk: Det är bl a på sina ställen svårt att avgöra om det är Björkmans egna uppfattningar eller om han refererar till olika skolor. Lingvister/språkvetare lär t ex ha vissa synpunkter på vad som sägs om språket). Längre fram i samma utgåva av *Sans* skriver kunskapsteoretikern och den teoretiska filosofen **Åsa Wikforss** om vårt ämne med yrkesprofessionell bärning. Kan rekommenderas.

När det gäller citatet avser Björkman sannolikt inte ”värderelativism”, utan ”kunskapsrelativism” (I min uppföljande del II var min avsikt att leda i bevis att KD *inte* omfattar värde- eller normativ relativism eftersom man sannolikt anser sig moraliskt överlägsen och stå för det axiomatiskt goda.) För övrigt behandlade jag just frågorna om *inkommensurabilitet* och *lika giltighet* i min artikel som utgör relativismens beting. Andra delen av citatet gäller ontologisk relativism som jag också berörde. Jag svävar därför i okunnighet om *varför* Magnusson valt att återge dessa rader. Är det för att kunna säga ”*Naturligtvis ingår inte detta i kritisk dietetik?*” ”*Naturligtvis*” är ett ganska tunt argument även om det ofta används som ett fiffigt demagogiskt grepp.

Magnusson anser dock att hennes *naturligtvis* finner stöd i mitt eget referat från konferensen, vilket är något märkligt eftersom där inte sägs någonting om de epistemologiska rekvisiten. Vi kan dessutom problematisera uttryck som ”en mångfald av angreppssätt” – andra än vetenskapliga (dvs medelst empiri, inferens och logik)? Såsom clairvoyance, kaffesumpsläsning, och gudomlig ingivelse? Delar av *social sciences* vilar idag på just på relativism och socialkonstruktivism. Vidare var citatet från **John Coveney** (inte från **Catherine Morley**) som knappast svävar på målet när det gäller sin affiliering till de franska postmodernisterna.

7. Nina Björks krönika. Avslutningsvis citeras **Nina Björk** i ETC ”*i hopp om att nyansera diskussionen*”. Även detta med något dimhåljt motiv. (Krönikören ger sig i kast med ämnet utifrån politiska premisser, och vill visa hur helt olika, dock kongruenta fakta alltid kan selekteras utifrån en partifärgs preferenser och tjänande syften). Det återgivna stycket har måhända en viss poetisk klang, men utgör varken någon epistemisk djupsinnighet eller bidrar till att ge vidare styrfart åt samtalet. Björk säger helt enkelt att sanningen är *allt som är fallet*, dvs vad många skulle placera i häradet tautologi.

Jag läste krönikan redan förra året och även om jag inte hade den helt aktuell för mig insåg jag att det saknades något väsentligt, varför jag gick tillbaka till originaltexten. Och fann att det

ENDAST WEB-PUBLICERAD

som äger genuint intresse *inte* är det som återges i det långa citatet – från mellanrubrik till mellanrubrik – utan den inledande meningen, som utelämnats från den i övrigt helt kompletta texten: *"Eftersom jag anser att fakta är oberoende av perspektiv, oberoende av makt och av identitet hos den som påpekar ett faktum, borde jag välkomna denna sanningslidelse."* Det visar vådan av att ägna sig åt körbärsplöckning när man citerar [demagogiskt knep]. Det är inte bara ohederligt mot dem man vill påverka, utan också mot originaltextens upphovskvinna. Den som inte känner till att Nina Björk är rationalist skulle mycket väl kunna tolka det tuktrade citatet som kunskapsteoretisk relativism(1).

Den obekväma passagen måste också ha uppfattats som en kastad handske av inte bara ETC:s alla postmoderna intersektionalister, dekonstruktivisterna, och *alt left*-anhängare, utan även – som trogna läsare av DA kanske redan insett – av Magnusson själv. I förra utgåvan av DA tillstyrker som bekant Magnusson med sin namnteckning att: *"Det finns ingen motsättning i att inse att fakta är föränderliga, och delvis en produkt av vem som för närvarande har stort inflytande och mycket forskningspengar inom ett fält, samtidigt som man förhåller sig till dessa fakta och försvarar vetenskaplig evidens som rättesnöre."* [Min betoning]. Sentensen är logiskt korrekt, psykologin tveksam, men den är framför allt en blåkopia på stark aletisk relativism (≈ sanningsrelativism) – ta bort en detalj, lägg till en detalj, och den bländande klarheten kommer på skam.

Att klockren sanningsrelativism nu blåförnekas i allt fler läger (inklusive bland KD:s tillskyndare) är inte särdeles förbryllande eftersom *"vad som är sant för dig och vad som är sant för mig..."* eller *alternative ways of knowing*, inte längre uppfattas som så intellektuellt käckt i stora delar av samhället sedan Trump fått för sig att tillämpa den coola tankefiguren i praktiken. Men inte desto mindre – om ett försanthållande har samma konnotation som relativism, samma denotation och samma implikation som relativism, ja då är indicierna onekligen i favör för att det också är relativism. Även om man nu är rustad med ett Bagdad-Bobskt förnekelsesdriv.

När det gäller Magnussons relativism har jag återigen den dåliga smaken att citera min egen artikel i DA 6.17 eftersom jag där hade ännu en passage i avsikt att föregripa de reaktioner jag såg komma skulle. Med bl a Magnusson som föresvävad adressat, skrev jag: *"Inom t ex kritisk feministisk epistemologi anses den formella logiken, dess universella anspråk till trots, endast utgöra den förtryckande, vite mannens verktyg, konstruerad i avsikt att dominera och exkludera"*. Så snart artikeln lämnat tryckpressen kommenterar Magnusson helt följdriktigt min artikel på FB: *"Han positionerar sig mycket tydligt som västerländsk medelklassman, utan att förstå att han gör det eller vilken betydelse det har att han har just det perspektivet"*. Magnusson menar visserligen också i inlägget att min text är *"obegriplig rappakalja"* som *"aldrig borde ha fått bli publicerad"*, och att jag genom den *"diskvalificerat mig för att delta i vidare diskussion"* (som påpekats är just manierad indignation och krav på munkavle standardiserat *modus operandi* för postmoderna relativister att hantera meningsmotståndare), men det intressanta är den kulturrelativistiska,

identitetspolitiska domen. Visst, mina ord kan mycket väl vara sådant praktstrunt att de inte är värda att kommenteras, men det centrala tycks vara min etnicitet. Värdet av mina ord avgörs inte av dyngan i sig, utan av mitt kön, min bakgrund och min hudfärg. Och jag, talibanen, har fötts med alla fel. (Hållningen utgör en kontrastrik fond till Magnussons inledningsvis kokett levererade vuxenpoäng: *"Ett bra diskussionsklimat ... handlar om att lyssna och försöka förstå, och ställa frågor ..."*. Den som tagit del av Magnussons debattinlägg under 2017 kan behöva brottas lite med kongruensen.)

Jag har i mina texter försökt dra en lans för den idag från många håll belägrade Upplysningen och dess humanistiska idéer och traditioner: individualism, meritokrati, yttrande- och tankefrihet, rationalism, mänskliga rättigheter, anti-rasism, liberalism, modern demokrati, jämlikhet och inte minst akademisk frihet (där det nu visat sig att vi mellan olika institutioner vid svenska universitet har väsensskilda traditioner och uppfattningar om centrala begrepp som inte bara *sanning* och *kunskap*, utan även om yttrandefrihetens gränser, mer om detta under epilogen). I min naivitet har jag utgått ifrån att dessa begrepp i sin lexikaliska bemärkelse utgör en tämligen självklar värdegrund hos de flesta inom kåren (med några få uppenbara, undantag), men jag har efter de senaste månadernas turer tvingats till snabb tillnyktring.

Vi bör samtidigt vara medvetna om att flera nämnda upplysningsbegrepp har blivit positivt laddade honnörssord, varför auktoritära ideologier gärna gör anspråk på att omfatta eller företreda dem, utan avsikt att vilja hedra de ursprungliga definitionerna. Kulturmarxismen (a k a den kritisk teorin) och dess extremt kritikkänsliga "kritiska" avknoppningar där sanning gärna fastställs utifrån politisk agenda och i termer av makt är praktexempel, vilket också var en av huvudteserna för min ursprungliga artikel. Oberörd av sin belastade grund och grumliga historia säger sig emellertid företrädare för svensk KD ta avstånd från att ikläda sig någon *ideologisk kostym* även om man i samma andetag *uttryckligen* menar att rörelsen visst har för avsikt att bygga upp en lära med normativa komponenter förankrade i *critical social theory*, som fö är betydligt mer av en åskådning än en "teori" – och som står upp till armhålorna i neo-marxism med härkorset fixerat på kapitalism och modernitet, med uppdrag att "avslöja och oskadliggöra" vetenskapens och teknikens förmenta förtryck och kontroll av alla dessa grupper i samhället som inte är vita, västerländska män.

Det förbryllar att det inom kåren finns en sådan dragning till att medelst nymarxistiska trumvirvlar önska marschera i takt med en så bekymmersam åskådning. En åskådning som i 180 graders kontrast till vetenskap vill överordna sig och diktera verkligheten som beskrivs dikotom, istället för att underifrån söka kunskap om, och förstäelse för vår faktiska komplexa tillvaro. Eller är det helt enkelt den hägrande frälsningen som lockar, *the leap of faith*: *"Critical dietetics takes courage as we depart from our familiar ways of doing... and knowing!"*

Epilog: Några rader om akademisk frihet och kränkthet

Den kanske mest intensiva kritiken som jag fick för min artikel kretsade kring att somliga hade blivit djupt kränkta – något jag velat parera genom att fokusera resonemanget kring idéer och inte personer. (Tyvärr blir vissa idag även kränkta av andras tankar om verkligheten.) Jag inledde också min artikel med ännu en anteciperande formulering, just om kränkthet, i hopp om att raderna skulle stämma till eftertanke innan harm- och förtrytelsefördämningarna flög all världens väg. ("...i det hyperkänsliga postmoderna samhället blir de by proxy-indignerade och identitetsbesatta kränkta av fakta i takt med att kunskapsrelativismen devalverar begreppet sanning till att bli en kvalitet som ytterst handlar om preferenser och åsikter.")

Att vara kränkt är en känsla, och en känsla är det väldigt svårt att föra en argumentation mot. Idag används begreppet tämligen flitigt i synnerhet av dem som av ett eller annat skäl vill undvika diskussion. Att ropa "kränkt!" är ett effektivt sätt att döda allt samtal innan det ens börjat. Men frågan är om det utgör en kränkning att uttrycksfullt ifrågasätta någon annans påstående om ett faktum.

Det är säkert bekant för läsaren att detta har blivit ett herkuliskt problem vid flera universitet och college USA och Kanada. Institutioner som skall utgöra det fria ordets och demokratins högberg, har förvandlats till dess raka motsats. (Läs gärna artikeln <https://tinyurl.se/3W>).

Även om situationen är långt ifrån lika hysterisk i Sverige tenderar vi att följa landet i väst med några års försdröjning, och även här gör både identitetsorienterade studenter och vissa institutioner sitt bästa för att likrikta, kväva det obekväma och hålla sig inom det politiskt korrekta. Nyligen krävde Lundastudenter att **Alexander Bard** inte skulle få tala vid universitetets *Studentafton* (kallad "Sveriges friaste talarstol") pga påstådd rasism (han skulle tala om den digitala revolutionen). På Lunds universitet har den statsvetenskapliga institutionen fastställt att alla litteraturlistor måste innehålla minst 40 % kvinnliga författare – oavsett om någon kvinna har skrivit om det ämne som

skall undervisas eller inte. Fler exempel: <https://tinyurl.se/3V>

Med amerikansk förebild ställs nu också krav på att märka kurslitteratur med "trigger warnings" för att varna känsliga studenter om textinnehåll som kan uppröra. Universitetens uppgift som bomullsinbäddare blir alltmer sömlös i helikopterföräldrarnas överlämning av sina fragila telningar, som till varje pris måste skyddas från det obehag som kallas *verkligheten*.

Även representanter för en kostvetenskaplig institution tycks anse att min artikel är kränkande och förkastlig, vilket åter sätter strålkastarbelysning på skilda skoltraditioner: Om jag och mina studentkamrater inte hade blivit "kränkta" under vår utbildning (eller fått vår verklighetsbild "ifrågasatt" som vi nog sa på den tiden), så hade min institution misslyckats i ett av dess viktigaste uppdrag: Att lära oss tänka kritiskt (inte som i "kritisk teori" som endast syftar till kritik av förmenta maktstrukturer) och samtidigt artikulera ett vederhäftigt försvar för de övertygelser vi anammade. I dagens ekokammare, oavsett det handlar om självbekräftande internetbubblor eller konformivrande institutioner och ideologiskt korrekt-inpregnerade studentgrupper, bromsas inte bara den intellektuella utvecklingen. Den regredierar. Det är – med risk för att bli klyschig – i brytningen mellan olika ståndpunkter som tanken vässas, nyckapande stimuleras och ännu ett kunskapskliv kan tas. Utan möjlighet att testa våra övertygelser i ett skarpt läge, utan att kunna pröva våra arguments motståndskraft, kan vi bara reagera i affekt och ropa "kränkande!" när en för oss vedertagen sanning blir ifrågasatt.

Det talas i dessa sammanhang vidlyftigt om "högt i tak" och "öppen, fri debatt", men reservationerna är i realiteten så styvhala att signalfraserna snabbt pulveriseras till parodiska floskler i den politiskt korrekta hegemonins rigida matris. Den ängsliga, självcensurerande, konformistiska, identitetspolitiska motupplysnings-kulturen leder oss istället vackert tillbaka genom seklerna till ett självpåtaget medeltida tanke- och yttrandefrihetsförtryck. DA

Aktuell litteratur i kamp mot en ny medeltid

Rädslan för kunskap
av Paul Boghossian

"I denna bok analyserar och avvisar Paul Boghossian med stor systematik den kunskapsteoretiska konstruktivismen. Även om postmodernismen i stort sett blåst över inom den akademiska världen är det en angelägen bok, för dessa idéer har spridits till övriga delar av samhället".

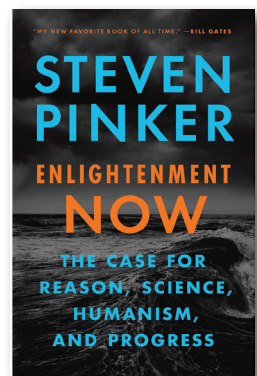
Arne Jarrick, professor och
ledamot av Kungliga
Vetenskapsakademien

<https://tinyurl.se/4p>

Enlightenment Now –
the case for reason science
humanism and progress
av Steven Pinker

Steven Pinker kallar till en ny
Upplysning. "The most inspi-
ring book I have ever read".
Bill Gates

<https://tinyurl.se/4y>